

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Кафедра штучного інтелекту

Дисципліна: “Штучні нейронні мережі: архітектура”

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №1

“ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ВІЗУАЛЬНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ ІМІТАЦІЙНОГО
МОДЕЛЮВАННЯ МАТЛАВ. СТВОРЕННЯ НЕЙРОННОЇ МЕРЕЖІ З ПРЯМОЇ
ПЕРЕДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ. АЛГОРИТМИ НАВЧАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ”

Виконали ст. гр. ІТШІ-18-1:
Апраксін Антон Романович
Михно Євген Віталійович
Соколенко Дмитро Олександрович

Прийняла:
Чала О. С.
з оцінкою “_____”
“___” _____ 20__р

Мета роботи

Ознайомлення із візуальним середовищем імітаційного моделювання MATLAB (Matrix laboratory). Освоєння методики створення нейронної мережі із прямою передачею даних. Освоєння різноманітних алгоритмів навчання нейронних мереж та моделювання їх у середовищі MATLAB.

1 Хід роботи

1.1 Оптимізатор GDM

```
1 class OptimizerGDM(OptimizerAbstract):
2     def __init__(self, network, learning_rate=0.001, decay=0.,
      ↪ momentum=0.):
3         super(OptimizerGDM, self).__init__(network, learning_rate)
4         self.decay = decay
5         self.iterations = 0
6         self.momentum = momentum
7
8     def pre_update_params(self):
9         if self.decay:
10             self.current_learning_rate = self.learning_rate * \
11                                             (1. / (1. + self.decay *
      ↪ self.iterations))
12
13     def update_params(self, layer):
14         if not hasattr(layer, 'weight_momentums'):
15             layer.weight_momentums = np.zeros_like(layer.weights)
16
17         weight_updates = self.momentum * layer.weight_momentums + (
18             1.0 - self.momentum) * self.current_learning_rate *
      ↪ layer.dweights
19         layer.weight_momentums = weight_updates
20
21         layer.weights -= weight_updates
```

22

```
23     def post_update_params(self):  
24         self.iterations += 1
```

1.1.1 Результати роботи GDM

```
1 epoch: 0, loss: 1.271 lr: 0.1  
2 epoch: 100, loss: 0.898 lr: 0.09990109791306606  
3 epoch: 200, loss: 0.890 lr: 0.09980139522350523  
4 epoch: 300, loss: 0.838 lr: 0.09970189134487882  
5 epoch: 400, loss: 0.294 lr: 0.09960258568312436  
6 epoch: 500, loss: 0.125 lr: 0.09950347764654374  
7 epoch: 600, loss: 0.125 lr: 0.09940456664579173  
8 epoch: 700, loss: 0.124 lr: 0.09930585209386389  
9 epoch: 800, loss: 0.124 lr: 0.0992073334060854  
10 epoch: 900, loss: 0.124 lr: 0.09910901000009911  
11 epoch: 1000, loss: 0.124 lr: 0.09901088129585443  
12 epoch: 1100, loss: 0.124 lr: 0.0989129467155956  
13 epoch: 1200, loss: 0.124 lr: 0.09881520568385065  
14 epoch: 1300, loss: 0.123 lr: 0.09871765762741981  
15 epoch: 1400, loss: 0.123 lr: 0.09862030197536466  
16 epoch: 1500, loss: 0.123 lr: 0.09852313815899665  
17 epoch: 1600, loss: 0.123 lr: 0.09842616561186628  
18 epoch: 1700, loss: 0.123 lr: 0.09832938376975192  
19 epoch: 1800, loss: 0.123 lr: 0.09823279207064904  
20 epoch: 1900, loss: 0.123 lr: 0.09813638995475912  
21 epoch: 2000, loss: 0.123 lr: 0.09804017686447908  
22 epoch: 2100, loss: 0.123 lr: 0.09794415224439025  
23 epoch: 2200, loss: 0.123 lr: 0.09784831554124797  
24 epoch: 2300, loss: 0.123 lr: 0.09775266620397072  
25 epoch: 2400, loss: 0.123 lr: 0.09765720368362973  
26 epoch: 2500, loss: 0.123 lr: 0.09756192743343838  
27 epoch: 2600, loss: 0.123 lr: 0.0974668369087418  
28 epoch: 2700, loss: 0.123 lr: 0.09737193156700649  
29 epoch: 2800, loss: 0.123 lr: 0.09727721086781001
```

```
30 epoch: 2900, loss: 0.122 lr: 0.09718267427283064
31 epoch: 3000, loss: 0.122 lr: 0.09708832124583734
32 epoch: 3100, loss: 0.122 lr: 0.09699415125267946
33 epoch: 3200, loss: 0.122 lr: 0.09690016376127676
34 epoch: 3300, loss: 0.122 lr: 0.09680635824160931
35 epoch: 3400, loss: 0.122 lr: 0.09671273416570761
36 epoch: 3500, loss: 0.122 lr: 0.09661929100764259
37 epoch: 3600, loss: 0.122 lr: 0.09652602824351587
38 epoch: 3700, loss: 0.122 lr: 0.09643294535144986
39 epoch: 3800, loss: 0.122 lr: 0.09634004181157815
40 epoch: 3900, loss: 0.122 lr: 0.09624731710603567
41 epoch: 4000, loss: 0.122 lr: 0.09615477071894923
42 epoch: 4100, loss: 0.122 lr: 0.09606240213642782
43 epoch: 4200, loss: 0.122 lr: 0.09597021084655323
44 epoch: 4300, loss: 0.122 lr: 0.09587819633937046
45 epoch: 4400, loss: 0.122 lr: 0.09578635810687842
46 epoch: 4500, loss: 0.122 lr: 0.09569469564302051
47 epoch: 4600, loss: 0.122 lr: 0.09560320844367537
48 epoch: 4700, loss: 0.122 lr: 0.09551189600664763
49 epoch: 4800, loss: 0.122 lr: 0.09542075783165871
50 epoch: 4900, loss: 0.122 lr: 0.09532979342033765
51 --- 12.41968297958374 seconds ---
```

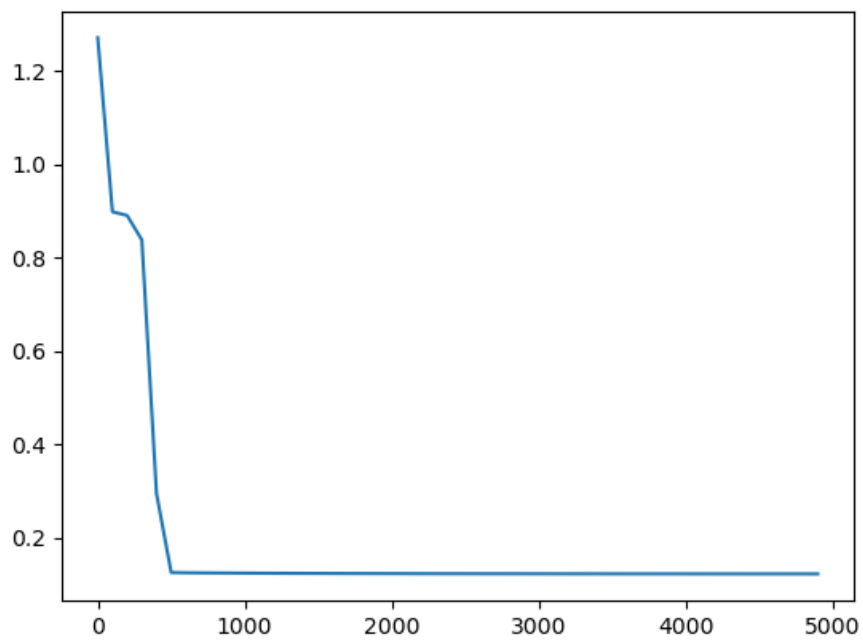

Рис. 1: Графік помилки GDM

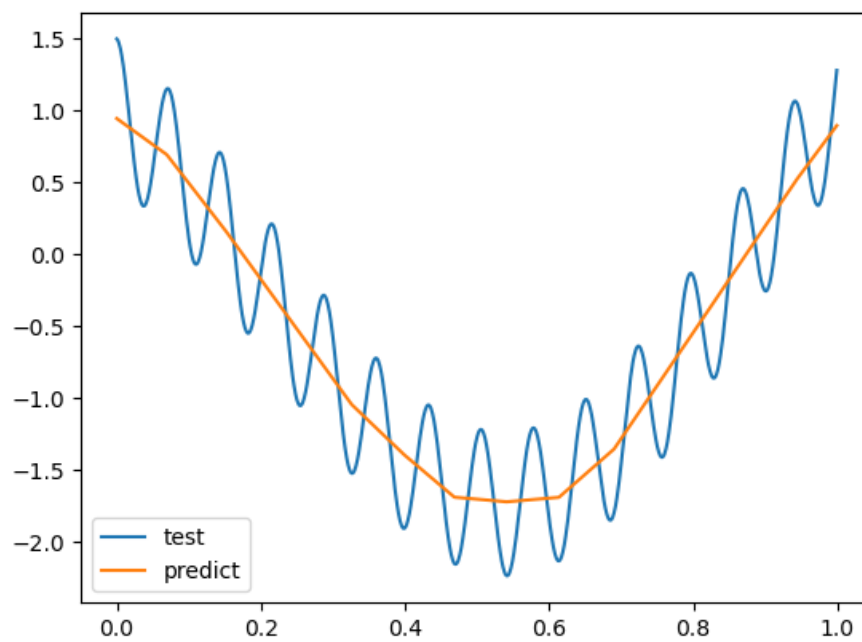

Рис. 2: Графік апроксимації функції оптимізатором GDM

1.2 Оптимізатор CGF

```
1 class OptimizerCGF(OptimizerAbstract):
2     def __init__(self, network, learning_rate=0.001, decay=0.,
3         ↪ epsilon=1e-7, max_update=10):
4         super(OptimizerCGF, self).__init__(network, learning_rate)
5         self.decay = decay
6         self.iterations = 0
7         self.epsilon = epsilon
8         self.max_update = max_update
9
10    def pre_update_params(self):
11        if self.decay:
12            self.current_learning_rate = self.learning_rate * (1. /
13                ↪ (1. + self.decay * self.iterations))
14
15    # Update parameters
16    def update_params(self, layer):
17        def calc_beta(dweights, dweights_prev):
18            assert dweights.shape[0] == dweights.size
19            assert dweights_prev.shape[0] == dweights_prev.size
20            return dweights.dot(dweights) /
21                ↪ (dweights_prev.dot(dweights_prev) + 1)
22
23        if not hasattr(layer, 'prev_dweights'):
24            layer.prev_dweights = layer.dweights.copy()
25            layer.weight_p = np.zeros_like(-layer.dweights)
26
27        weight_update = self.current_learning_rate * layer.weight_p
28
29        beta_weights = np.array([calc_beta(dweight, dweight_prev) for
30            ↪ (dweight, dweight_prev) in
31                zip(layer.dweights.T,
32                    ↪ layer.prev_dweights.T)])
```

```

29         layer.weight_p = -layer.dweights + beta_weights *
        ↪     layer.weight_p
30
31         layer.prev_dweights = layer.dweights.copy()
32
33         layer.weights += weight_update
34
35     def post_update_params(self):
36         self.iterations += 1

```

1.2.1 Результати роботи CGF

```

1 epoch: 0, loss: 1.261 lr: 0.05
2 epoch: 100, loss: 0.903 lr: 0.04549590536851684
3 epoch: 200, loss: 0.855 lr: 0.041701417848206836
4 epoch: 300, loss: 0.254 lr: 0.03849114703618168
5 epoch: 400, loss: 0.151 lr: 0.035739814152966405
6 epoch: 500, loss: 0.161 lr: 0.0333555703802535
7 epoch: 600, loss: 0.145 lr: 0.03126954346466542
8 epoch: 700, loss: 0.142 lr: 0.029429075927015894
9 epoch: 800, loss: 0.129 lr: 0.027793218454697056
10 epoch: 900, loss: 0.128 lr: 0.02632964718272775
11 epoch: 1000, loss: 0.127 lr: 0.02501250625312656
12 epoch: 1100, loss: 0.124 lr: 0.023820867079561697
13 epoch: 1200, loss: 0.120 lr: 0.02273760800363802
14 epoch: 1300, loss: 0.120 lr: 0.02174858634188778
15 epoch: 1400, loss: 0.121 lr: 0.020842017507294707
16 epoch: 1500, loss: 0.120 lr: 0.020008003201280513
17 epoch: 1600, loss: 0.119 lr: 0.019238168526356292
18 epoch: 1700, loss: 0.119 lr: 0.018525379770285292
19 epoch: 1800, loss: 0.119 lr: 0.017863522686673815
20 epoch: 1900, loss: 0.119 lr: 0.017247326664367024
21 epoch: 2000, loss: 0.119 lr: 0.016672224074691565
22 epoch: 2100, loss: 0.119 lr: 0.016134236850596968
23 epoch: 2200, loss: 0.119 lr: 0.015629884338855895

```

24 epoch: 2300, loss: 0.119 lr: 0.015156107911488331
25 epoch: 2400, loss: 0.119 lr: 0.014710208884966167
26 epoch: 2500, loss: 0.119 lr: 0.014289797084881395
27 epoch: 2600, loss: 0.119 lr: 0.01389274798555154
28 epoch: 2700, loss: 0.119 lr: 0.013517166801838336
29 epoch: 2800, loss: 0.119 lr: 0.013161358252171624
30 epoch: 2900, loss: 0.119 lr: 0.012823800974608874
31 epoch: 3000, loss: 0.119 lr: 0.012503125781445364
32 epoch: 3100, loss: 0.119 lr: 0.012198097096852892
33 epoch: 3200, loss: 0.119 lr: 0.011907597046915934
34 epoch: 3300, loss: 0.119 lr: 0.011630611770179114
35 epoch: 3400, loss: 0.119 lr: 0.011366219595362582
36 epoch: 3500, loss: 0.119 lr: 0.011113580795732384
37 epoch: 3600, loss: 0.119 lr: 0.010871928680147858
38 epoch: 3700, loss: 0.119 lr: 0.010640561821664184
39 epoch: 3800, loss: 0.119 lr: 0.010418837257762034
40 epoch: 3900, loss: 0.119 lr: 0.010206164523372118
41 epoch: 4000, loss: 0.119 lr: 0.010002000400080015
42 epoch: 4100, loss: 0.119 lr: 0.009805844283192783
43 epoch: 4200, loss: 0.119 lr: 0.009617234083477593
44 epoch: 4300, loss: 0.119 lr: 0.009435742592942064
45 epoch: 4400, loss: 0.119 lr: 0.009260974254491572
46 epoch: 4500, loss: 0.119 lr: 0.009092562284051647
47 epoch: 4600, loss: 0.119 lr: 0.00893016610108948
48 epoch: 4700, loss: 0.119 lr: 0.008773469029654325
49 epoch: 4800, loss: 0.119 lr: 0.00862217623728229
50 epoch: 4900, loss: 0.119 lr: 0.008476012883539583
51 --- 29.128910303115845 seconds ---

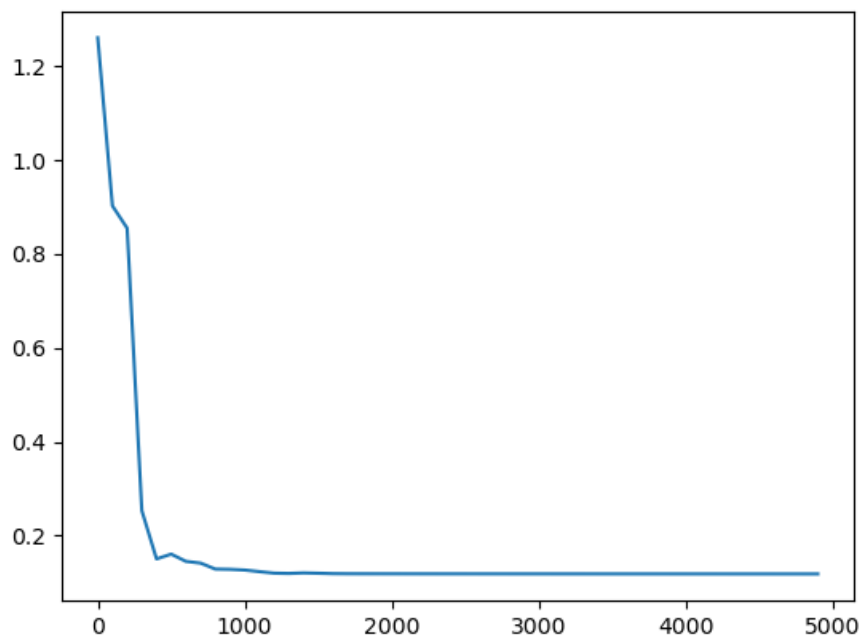

Рис. 3: Графік помилки CGF

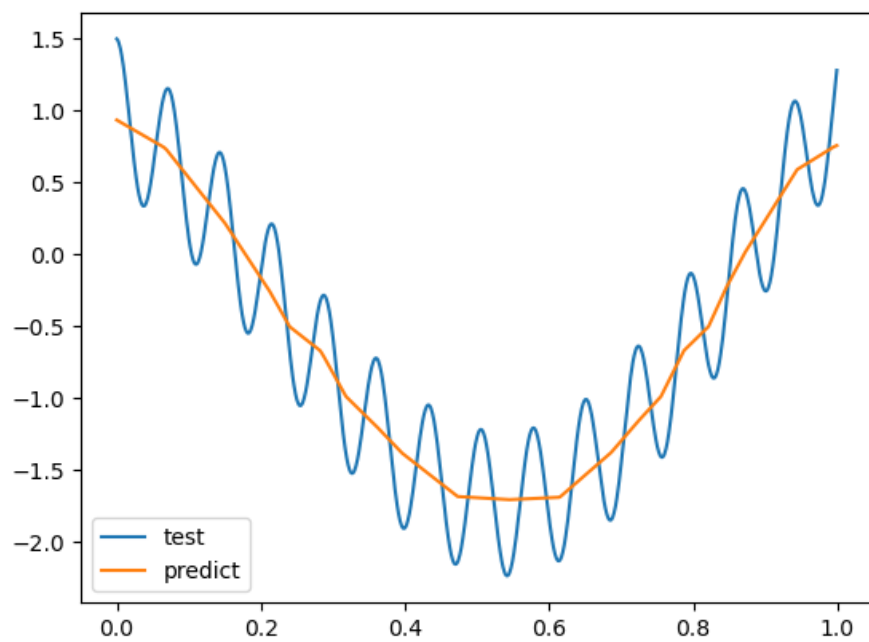

Рис. 4: Графік апроксимації функції оптимізатором CGF

1.3 Оптимізатор BFGS

```
1 class OptimizerBFGS(OptimizerAbstract):
2     def __init__(self, network, learning_rate=0.001, decay=0.,
3         ↪ epsilon=1e-7):
4         super(OptimizerBFGS, self).__init__(network, learning_rate)
5         self.decay = decay
6         self.iterations = 0
7         self.epsilon = epsilon
8         self.loss_func = None
9
10    def pre_update_params(self):
11        if self.decay:
12            self.current_learning_rate = self.learning_rate * (1. /
13                ↪ (1. + self.decay * self.iterations))
14
15    # Update parameters
16    def update_params(self, layer):
17        flat_weights = layer.weights.flatten()
18        flat_dweights = layer.dweights.flatten()
19
20        I = np.eye(flat_weights.shape[0])
21        if not hasattr(layer, f'prev_weights'):
22            layer.H = I
23            layer.prev_weights = np.zeros_like(flat_weights)
24            layer.prev_dweights = np.zeros_like(flat_dweights)
25            layer.Bs =
26                ↪ layer.prev_weights.dot(-self.current_learning_rate)
27
28        sk = (flat_weights -
29            ↪ layer.prev_weights).reshape((flat_weights.shape[0], 1))
30        yk = (flat_dweights -
31            ↪ layer.prev_dweights).reshape((flat_dweights.shape[0], 1))
32
33        eps = 1e-1
```

```

29     ys = yk.T.dot(sk)
30     sBs = sk.T.dot(layer.Bs)
31
32     # powell damping
33     if ys < eps * sBs:
34         theta = ((1 - eps) * sBs) / (sBs - ys)
35         yk = (theta * yk.flatten() + (1 - theta) * layer.Bs).T
36
37     rho_inv = sk.flatten() @ yk.flatten()
38     if abs(rho_inv) < 0.00001:
39         rho = 1000
40     else:
41         rho = 1 / rho_inv
42
43     A1 = (I - rho * (sk @ yk.T))
44     A2 = (I - rho * (yk @ sk.T))
45     left = A1 @ layer.H @ A2
46     layer.H = left + rho * (sk @ sk.T)
47
48     direction = -layer.H @ flat_dweights
49
50     alpha, fail = weak_wolfe(layer, self.loss_func, direction,
51                               ↪ flat_dweights, self.current_learning_rate)
52     if fail:
53         pass
54     else:
55         pass
56
57     layer.Bs = layer.prev_weights.dot(-alpha)
58
59     weight_update = alpha * direction

```

```

60     layer.weights +=
        ↪ weight_update.reshape((layer.weights.shape[0],
        ↪ layer.weights.shape[1]))

61
62     layer.prev_weights = layer.weights.flatten()
63     layer.prev_dweights = layer.dweights.flatten()
64
65     def fit(self, x, y, epochs=10000, loss_function=None):
66         self._validate_fit(loss_function)
67
68         for epoch in range(epochs):
69             def loss_func():
70                 predictions = self.network.forward(x)
71                 loss =
                    ↪ self.network.loss_function.calculate(predictions,
                    ↪ y)
72                 self.network.backward(predictions, y)
73                 return loss, predictions
74
75             self.loss_func = loss_func
76             loss, predictions = loss_func()
77
78             if (epoch % 100) == 0:
79                 print(f'epoch: {epoch}, ' +
80                       f'loss: {loss:.3f} ' +
81                       f'lr: {self.current_learning_rate}')
82
83                 self.losses[epoch] = loss
84
85                 self.update_weights()
86
87         return self
88
89     def post_update_params(self):

```

```
self.iterations += 1
```

1.3.1 Результати роботи BFGS

```
1 epoch: 0, loss: 1.295 lr: 1
2 epoch: 100, loss: 0.142 lr: 0.5025125628140703
3 epoch: 200, loss: 0.130 lr: 0.33444816053511706
4 epoch: 300, loss: 0.128 lr: 0.2506265664160401
5 epoch: 400, loss: 0.127 lr: 0.2004008016032064
6 epoch: 500, loss: 0.126 lr: 0.1669449081803005
7 epoch: 600, loss: 0.126 lr: 0.14306151645207438
8 epoch: 700, loss: 0.126 lr: 0.1251564455569462
9 epoch: 800, loss: 0.126 lr: 0.11123470522803114
10 epoch: 900, loss: 0.126 lr: 0.10010010010010009
11 --- 2660.8307535648346 seconds ---
```

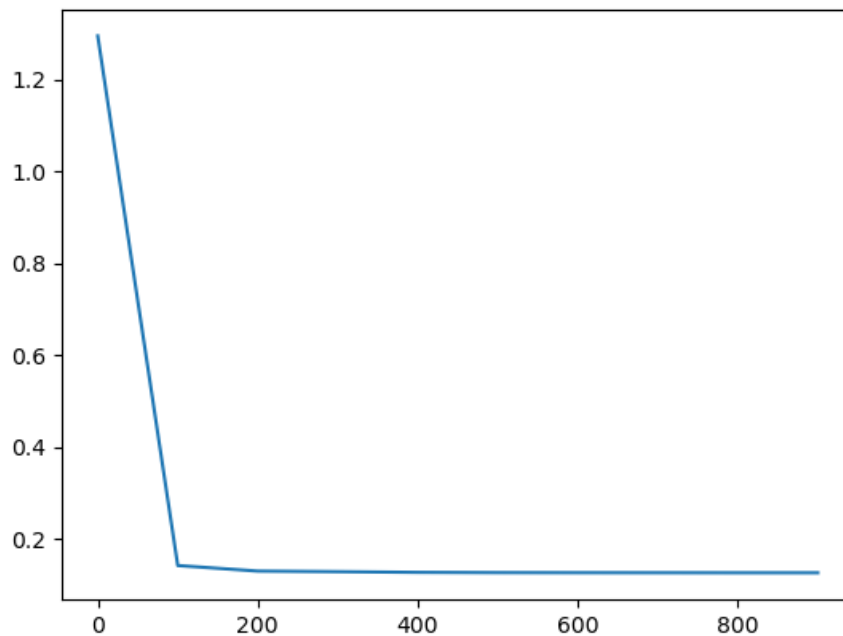

Рис. 5: Графік помилки BFGS

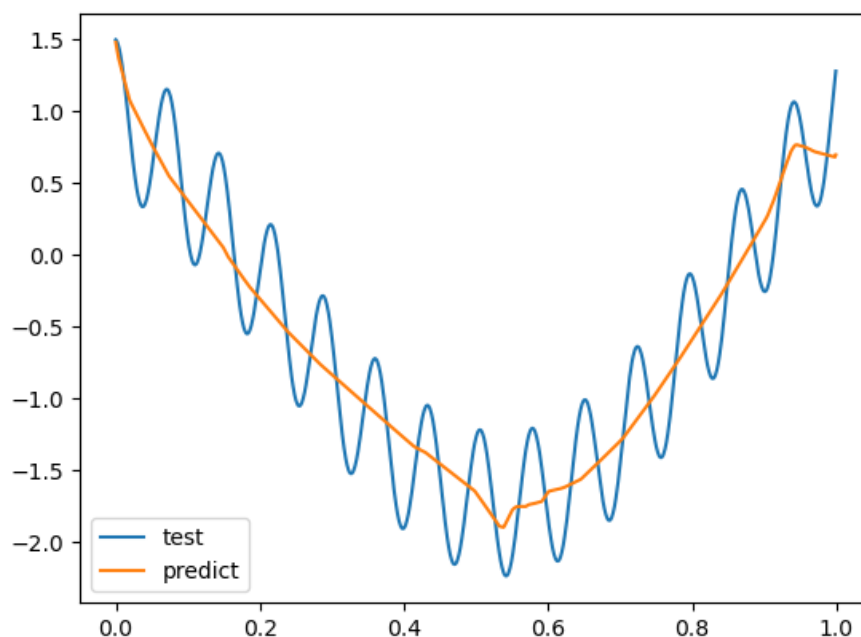

Рис. 6: Графік апроксимації функції оптимізатором BFGS

Висновок

В ході виконання лабораторної роботи ми ознайомилися із принципами створення нейронної мережі з прямою передачею інформації. За основу був взят код із книжки *The Neural Networks from Scratch*. Нами були дописані необхідні алгоритми оптимізації, що використовуються всередині мереж.

Алгоритм GDM показав найкращі результати щодо швидкості та точності виконання. BFGS є найповільнішим алгоритмом, але сходиться за найменшу кількість епох, проте складність реалізації та досягнення такої самої точності, що і простіші алгоритми робить його поганим алгоритмом для цієї задачі.